Lietas arhīva Nr. KA05-0018-20/6
ECLI:LV:VAT:2020:0113.11130048118.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valmierā 2020. gada 13. janvārī

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Elfa Driba,
tiesnese Ginta Gita Kukaine un tiesnese Guna Krieviņa,
piedaloties prokurorei Daigai Langinai
aizstāvei Mirgai Priedītei,

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. C/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253[1]. panta trešās daļas, 20.panta ceturtās daļas, 15.panta ceturtās daļas, 309.panta otrās daļas un 253. panta pirmās daļas sakarā ar Valmieras rajona prokuratūras prokurores Daigas Langinas iesniegto apelācijas protestu par Vidzemes rajona tiesas 2019. gada 4.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Vidzemes rajona tiesas 2019. gada 4. oktobra spriedumu /pers. C/ notiesāta par to, ka realizācijas nolūkā neatļauti iegādājās un glabāja psihotropās vielas lielā apmērā, un proti:

Apsūdzētā/pers. C/ 2016. gada maijā līdz 25. datumam pēc nenoskaidrotas personas pieprasījuma, nolūkā nodot ieslodzījuma vietā esošām personām psihotropās vielas, atrodoties /adrese/, kāpņu telpā, pie dzīvokļa Nr. 6 durvīm, tālākas realizācijas nolūkā neatļauti iegādājās- paņēma aiz skapīša noslēpto nenoskaidrotas personas novietoto saini, kurā atradās vismaz 60 dzeltenas tabletes, kas kopā satur 12 gramus tramadola (viena tablete satur 0,20 gr tramadola), kas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 847 "Par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" ir bīstama psihotropā viela, kura var tikt izmantota ļaunprātīgos nolūkos (3. saraksts) un kuras daudzumi saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2. pielikumu "Kritēriji nelikumīgā apritē esošu narkotisko un psihotropo vielu un zāļu [...] iedalījumu apmēriem" ir atzīstami par lieliem apmēriem.

/pers. C/ realizācijas nolūkā iepriekš minēto saini glabāja savā dzīves vietā /adrese/, līdz 2016. gada 25. maijā pirms plkst. 15.30 to realizācijas nolūkā novietoja mājas /adrese/, kāpņu telpā pie dzīvokļa Nr. 6 ārdurvīm, lai saini varētu paņemt nenoskaidrota persona, ar kuras atbalstu sainis ar psihotropajām vielām tiktu nogādāts lietošanai ieslodzījuma vietā esošajām personām.

Pirmās instances tiesas spriedumā šāda apsūdzētās rīcība kvalificēta kā Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, par kura izdarīšanu /pers. C/ ir sodīta ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem un probācijas kontroli uz 1 gadu.

Vēl ar Vidzemes rajona tiesas 2019. gada 4. oktobra spriedumu /pers. C/ notiesāta par to, ka atbalstīja mēģinājumu nodot psihotropās vielas personām, kuras ievietotas ieslodzījuma vietā, un proti:

2016. gadā pirms 25.maija plkst. 15.30 /pers. C/ pēc nenoskaidrotas personas pieprasījuma, nolūkā nodot ieslodzījuma vietā esošām personām psihotropās vielas- iepriekš iegādātās 60 dzeltenas tabletes, kas kopā saturēja 12 gramus tramadola (viena tablete satur 0,20 gr tramadola), kas saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 847 "Par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" ir bīstama psihotropā viela, kuru var izmantot ļaunprātīgos nolūkos (3. saraksts) un kuras daudzumi saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2. pielikumu "Kritēriji nelikumīgā apritē esošu narkotisko un psihotropo vielu un zāļu [...] iedalījumu apmēriem" ir uzskatāmi par lieliem apmēriem, lai psihotropās vielas noslēptu, ielika tās maisiņā, aptina ar līmlenti. 2016. gada 25.maijā līdz plkst. 15.30 /pers. C/ realizācijas nolūkā, zinot, ka nenoskaidrota persona ieradīsies pēc psihotropām vielām, lai tās nogādātu Valmieras cietumā ieslodzītajām personām, novietoja saini ar psihotropām vielām /adrese/, kāpņu telpā aiz skapīša.

2016. gada 25.maijā pēc plkst. 15.30 nenoskaidrota persona /pers. C/ iepakojumu ar psihotropajām vielām paņēma un nogādāja personai, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā un kura, nolūkā nodot ieslodzījuma vietā esošām personām narkotiskās un psihotropās vielas, 2016. gada 25. maijā ap plkst. 16.30, atrodoties Burtnieku novada, Valmieras pagasta, /adrese/, pie Valmieras cietuma lielajiem vārtiem, 3. kontrolpostenī ar sev piederošu automašīnu, būdams /pers. C/ un citas nenoskaidrotas personas atbalstīts, mēģināja nodot cietuma teritorijā ieslodzītajiem /pers. C/ sagatavoto iepakojumu ar iepriekš minētajām psihotropajām vielām, paslēptu pārveidotā gāzes balonā. Taču noziedzīgo nodarījumu līdz galam neizdevās izdarīt no personu gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo automašīnas kravas pārbaudes laikā pirms iebraukšanas cietuma teritorijā persona, pret kuru kriminālprocess izdalīts, apzinoties, ka nepastāv reāla iespēja psihotropās vielas ievest cietumā, izsniedza tās cietuma darbiniekiem.

Pirmās instances tiesas spriedumā šāda apsūdzētās rīcība kvalificēta kā Krimināllikuma 20. panta ceturtajā daļā, 15. panta ceturtajā daļā un 309. panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, par kura izdarīšanu /pers. C/ ir sodīta ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu.

Vēl ar Vidzemes rajona tiesas 2019. gada 4. oktobra spriedumu /pers. C/ notiesāta par to, ka viņa neatļauti glabāja narkotiskās un psihotropās vielas bez nolūka tās realizēt, un proti:

/pers. C/ no 2017. gada 30. vai 31. jūlija savā dzīves vietā /adrese/, ledusskapī neatļauti personīgai lietošanai plastmasas trauciņā un polimēra maisiņā glabāja 3,0596 gramus kanabiss (izžāvētu marihuānu), kas saskaņā ar Ministru kabineta Noteikumiem Nr. 847 "Par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" ir aizliegta sevišķi bīstama narkotiskā viela, kuras nelegāla aprite un ļaunprātīga lietošana apdraud veselību (I saraksts), kā arī glabāja papīra salvetes vīstoklītī 0,2048 gramus 5F-MDMB-PINACA un metamfetamīnu saturošu augu maisījumu, kas saskaņā ar Ministru kabineta Noteikumiem Nr. 847 "Par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" ir aizliegta sevišķi bīstama narkotiskā viela, kuru nelegāla aprite un ļaunprātīga lietošana apdraud veselību (I saraksts), kā arī glabāja 0,6040 gramus metamfetamīnu saturošu vielu, kas satur 15% jeb 0,0906 gramus metamfetamīna, kas saskaņā ar Ministru kabineta Noteikumiem Nr. 847 "Par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" ir aizliegtām sevišķi bīstamām narkotiskām vielām pielīdzināta psihotropā

viela, kuras nelegāla aprite un ļaunprātīga lietošana apdraud veselību (I saraksts), līdz 2017. gada 28. septembrī plkst. 18.50 kratīšanas laikā aizliegtās vielas tika atrastas un izņemtas.

Pirmās instances tiesas spriedumā šāda apsūdzētās rīcība kvalificēta kā Krimināllikuma 253. panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, par kura izdarīšanu /pers. C/ ir sodīta ar brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu sodi daļēji saskaitīti, un galīgais sods /pers. C/ noteikts brīvības atņemšanas veidā uz 4 gadiem 2 mēnešiem ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu /pers. C/ notiesāta nosacīti ar pārbaudes laiku uz 4 gadiem 2 mēnešiem.

Pirmās instances tiesas sēdē /pers. C/ atzinusi savu vainu viņai inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos, nav apstrīdējusi noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, lūgusi neveikt pierādījumu pārbaudi. Šādam apsūdzētās lūgumam ir pievienojusies aizstāve un nav iebildusi prokurore. Vidzemes rajona tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētās /pers. C/ vainu, tāpēc saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu lieta pirmās instances tiesā izskatīta, neizdarot pierādījumu pārbaudi, izskaidrojot apsūdzētajai pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniegusi Valmieras rajona prokuratūras prokurore Daiga Langina, apstrīdot spriedumu daļā par /pers. C/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas un saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu noteikto galīgo sodu. Prokurores ieskatā pirmās instances tiesa nepamatoti par /pers. C/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta pirmās daļas 2. punktu atzinusi to, ka apsūdzētā aktīvi veicinājusi noziegumа atklāšanu un izmeklēšanu, tikai tāpēc, ka /pers. C/ ir sniegusi liecības par izdarīto noziedzīgo nodarījumu un piekritusi lietas izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes. Turklāt pirmās instances tiesa nepamatoti noteikusi apsūdzētajai sodu pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas vieglāku nekā likumā paredzēts, ignorējot Krimināllikuma 49. panta otrās daļas nosacījumus, ka vieglāks sods nekā likumā paredzētais nav nosakāms, ja izdarīts sevišķi smags noziegums, kas saistīts ar narkotisko un psihotropo vielu nelegālo apriti. Kā arī prettiesiski pirmās instances tiesa apsūdzēto /pers. C/ sodījusi par konkrētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar papildsodu, kāds Krimināllikumā nav paredzēts, proti, probācijas kontroli.

Protestā norādīts, ka apsūdzētajai par Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā, 15.panta ceturtajā daļā un 309.panta otrajā daļā, kā arī 253.panta pirmajā daļā paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem noteiktie sodi brīvības atņemšanas veidā ir samērīgi un atbilstoši izdarītajam, tomēr, nosakot galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta nosacījumiem, pirmās instances tiesa nepamatoti atzinusi, ka apsūdzēto /pers. C/ var notiesāt nosacīti, spriedumā nemotivējot, kuri apstākļi tiesai radījuši pārliecību, ka /pers. C/, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Prokurore vērsusi uzmanību uz Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā norādīto soda mērķi un atzinusi, ka, nosacīti notiesājot, tiesai ir jāvērtē apsūdzētās personība, taču kā būtiskākais ir vērtējams izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturs un radītais kaitējums. Neapšaubot faktu, ka apsūdzētā atzīstama par agrāk nesodītu personu, ir otrās grupas invalīde ar noteiktu diagnozi, savu vainu izdarītajos noziedzīgajos nodarījumos atzina pilnīgi un izdarīto nožēloja, līdz tiesas dienai nav izdarījusi jaunus noziedzīgus nodarījumus, tomēr, tā kā /pers. C/ ir izdarījusi trīs noziedzīgus nodarījumus, saistītus ar psihotropām vielām, apdraudot gan atsevišķu indivīdu, gan sabiedrisko drošību kopumā, prokurores ieskatā apsūdzētajai nosakāms sods brīvības atņemšanas veidā.

Minēto apstākļu dēļ prokurore lūgusi apelācijas instances tiesu atcelt pirmās instances tiesas 2019. gada 4. oktobra spriedumu daļā par /pers. C/ noteikto sodu par Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu noteikto galīgo sodu, un sodīt apsūdzēto par izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem ar brīvības atņemšanas sodu, nepiemērojot Krimināllikuma 49.panta pirmās daļas nosacījumus.

Apelācijas instances tiesas sēdē Valmieras rajona prokuratūras prokurore Daiga Langina uzturēja iesniegto apelācijas protestu pilnā apjomā uz tajā norādītiem motīviem. Lūdza apelācijas instances tiesu atcelt Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 4.oktobra spriedumu daļā par /pers. C/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas un Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas un sodīt /pers. C/ par Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu, saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu noteikt /pers. C/ galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus – brīvības atņemšanu uz 5 gadiem 2 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu 6 mēnešiem.

Apelācijas instances tiesā apsūdzētā /pers. C/ lūdza prokurores iesniegto apelācijas protestu noraidīt. Savu vainu inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos atzina un norādīja, ka par izdarīto viņai ir jāsaņem sods, taču lūdza to noteikt bez reālas brīvības atņemšanas. Apstiprināja, ka ir persona ar invaliditāti un vienīgie viņas ienākumi ir invaliditātes pensija. Lai nodrošinātu iztiku, strādā drauga lauku saimniecībā. Minēto apstākļu dēļ lūdza tiesu rast par iespējamu atstāt negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu.

Motīvu daļa

Apsvērusi apelācijas protestā norādītos motīvus, nopratinājusi apsūdzēto /pers. C/, uzklausījusi aizstāves Mirgas Priedītes un prokurores viedokļus, kā arī pārbaudījusi lietas materiālus, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka prokurores iesniegtais apelācijas protests ir pamatots un apmierināms, tāpēc Vidzemes rajona tiesas 2019. gada 4. oktobra spriedums ir atceļams daļā par /pers. C/ pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas noteikto sodu un saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu noteikto galīgo sodu. Atceltajā daļā taisāms jauns spriedums, ar kuru /pers. C/ pēc Krimināllikuma 253.[1]panta trešās daļas nosakāms pamatsods brīvības atņemšanas veidā, nepiemērojot Krimināllikuma 49.panta pirmās daļas nosacījumus, bet piemērojot panta sankcijā paredzēto papildsodu- probācijas uzraudzību, kā arī apsūdzētajai nosakāms galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmās un trešās daļas nosacījumiem, nepiemērojot Krimināllikuma 55.panta pirmās daļas nosacījumus par nosacītu notiesāšanu. Pārējā daļā Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 4.oktobra spriedums atstājams negrozīts.

Iztiesājot lietu apelācijas kārtībā sakarā ar soda pastiprināšanas nolūkā iesniegto apelācijas protestu, Vidzemes apgabaltiesai nerodas šaubas par Vidzemes rajona tiesas konstatēto apsūdzētās /pers. C/ vainu, tāpēc nav pamata lietas iztiesāšanas robežu paplašināšanai apelācijas instances tiesā. Tāpat nav pamata pārvērtēt apsūdzētajai /pers. C/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas, 15.panta ceturtās daļas un 309.panta otrās daļas, 253.panta pirmās daļas, jo tas apelācijas kārtībā nav ticis apstrīdēts.

Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka /pers. C/ ir izdarījusi pirmās instances tiesas spriedumā aprakstītās darbības, kuras Vidzemes rajona tiesa pareizi kvalificējusi kā Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā, 20. panta ceturtajā daļā, 15. panta ceturtajā daļā un 309. panta otrajā daļā, 253. panta pirmajā daļā paredzētos noziedzīgos nodarījumus, par kuru izdarīšanu apsūdzētā sodāma.

Izvērtējusi pirmās instances tiesas /pers. C/ noteikto sodu par Krimināllikuma 253.[1]panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa pēc būtības pareizi un atbilstoši Krimināllikuma 46.panta otrajai daļai atzinusi, ka apsūdzētā par izdarīto sevišķi smago noziegumu ir sodāma ar vienīgo panta sankcijā paredzēto pamatsodu- brīvības atņemšanu, un obligāti nosakāmo papildsodu. Taču tiesa nepamatoti novērtējusi apsūdzētās rīcībā konstatējamos atbildību mīkstinošos apstākļus, kā arī nepamatoti radusi par iespējamu apsūdzētajai par izdarīto noteikt sodu zemāku par minimālo robežu, kāda par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēta likumā. Turklāt tiesa kļūdaini norādījusi apsūdzētajai pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas nosakāmo papildsodu.

Vidzemes apgabaltiesa atzīst par pareizu pirmās instances tiesas atzinumu, ka apsūdzētā /pers. C/ saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta piekto daļu ir izdarījusi sevišķi smagu noziegumu, apdraudot vispārējo drošību narkotisko un psihotropo vielu aprites jomā, kā arī radot apdraudējumu atsevišķu personu veselībai.

Pie soda veida noteikšanas, vērtējot apsūdzētās personību, pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka apsūdzētā atzīstama par nesodītu, jo iepriekšējās sodāmības viņai likumā noteiktā kārtībā ir dzēstas (lietas 1. sējuma 60.-62. lapa). Apelācijas instances tiesa konstatē, ka /pers. C/ saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 38. pantā noteikto ir atzīstama par administratīvi sodītu personu, jo nav nomaksājusi 2017. gadā uzlikto administratīvo naudas sodu (lietas 60. lapa).

Apsūdzētā ir šķīrusies, viņai nav apgādībā esošu personu (lietas 1. sējuma 56., 57., 58. lapa). Lietā nav ziņu par /pers. C/ nodarbinātību, taču pēc pašas norādītā- strādā gadījuma darbus lauku saimniecībā, saņem invaliditātes pensiju (lietas 1. sējuma 161. lapa).

Vērtējot apsūdzētās personību, pirmās instances tiesa pamatoti ņēmusi vērā, ka /pers. C/ ir otrās grupas invalīde (lietas 131. lapa). Tāpat pamatots ir pirmās instances tiesas atzinums, ka apsūdzētā ir atzīstama par pieskaitāmu viņai inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos, jo saskaņā ar lietā esošo ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes atzinumu, lai arī ārsti ir noteikuši /pers. C/ konkrētu saslimšanas diagnozi, tomēr atzinuši, ka viņai nav piemērojami medicīniska rakstura piespiedu līdzekļi, un rekomendējuši viņu atzīt par pieskaitāmu inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos (lietas 106.-110. lapa).

Tāpēc, novērtējusi visas augstāk norādītās ziņas, kas raksturo /pers. C/ izdarītos noziedzīgos nodarījumus, apsūdzētās personību, Vidzemes apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas atzinumam, ka apsūdzētā par psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos un glabāšanu realizācijas nolūkā lielā apmērā ir sodāma ar Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas sankcijā paredzēto vienīgo soda veidu- brīvības atņemšanu, kā arī panta sankcijā paredzēto obligāti nosakāmo papildsodu- probācijas uzraudzību.

Izvērtējusi pirmās instances tiesas apsūdzētajai /pers. C/ noteikto soda mēru pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka pamatoti un atbilstoši Krimināllikuma 47. panta otrajai daļai tiesa apsūdzētās savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlu atzinusi par /pers. C/ atbildību mīkstinošu apstākli.

Tomēr Vidzemes apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesa nepamatoti apsūdzētās /pers. C/ rīcībā konstatējusi Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 2.punktā paredzēto atbildību mīkstinošo apstākli- vainīgā aktīvi veicinājusi noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu, jo lietā nav šādu faktu apstiprinoši pierādījumi un tiesa nav savu atzinumu pamatojusi.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka /pers. C/ izskatāmās lietas ietvaros pirmo reizi nopratināta tikai pēc tam, kad procesa virzītāja rīcībā bija pietiekami pierādījumi viņas vainīgumam, tostarp, kratīšanas laikā viņas dzīvesvietā izņemtās narkotiskās un psihotropās vielas, kā arī DNS ekspertīzes atzinums par apsūdzētās pirkstu nospiedumu esību uz nomazgājumiem no psihotropo vielu vīstokļa. Tāpēc, lai gan /pers. C/ pratināšanas laikā ir sniegusi vaļsirdīgas liecības, detalizēti liecinot par noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas faktiskiem apstākļiem, kā arī pirmās instances tiesā izmantojusi Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību procesa veicināšanā, piekrītot izskatīt lietu bez pierādījumu pārbaudes, tomēr šāda apsūdzētās rīcība nav atzīstama par patstāvīgu /pers. C/ atbildību mīkstinošu apstākli. Saskaņā ar Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmumā norādīto, "konstatējot Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 2.punktā paredzēto atbildību mīkstinošu apstākli- vainīgais aktīvi veicinājis noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu, tiesām jānorāda personas rīcība, kas veicinājusi nozieguma atklāšanu un izmeklēšanu. Atbilstoši likuma izpratnei nav pamata atzīt šo atbildību mīkstinošo apstākli tajos gadījumos, kad persona sniegusi liecības par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, piekritusi lietas izskatīšanai tiesā bez pierādījumu pārbaudes".

Apelācijas instances tiesa atzīst par pamatotu pirmās instances tiesas secinājumu, ka /pers. C/ rīcībā nav konstatējams neviens no Krimināllikuma 48.panta pirmajā daļā norādītajiem atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

Tā kā apsūdzētās rīcībā ir viens atbildību mīkstinošs apstāklis, nav konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi, tad, ievērojot konkrētos noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas faktiskos apstākļus, apsūdzētās rīcības motīvus, viņas personību raksturojošās ziņas, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka par Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. C/ sodāma ar panta sankcijā paredzēto brīvības atņemšanu minimālajā apmērā, tas ir, uz 5 gadiem, nosakot obligāto papildsodu- probācijas uzraudzību- uz 1 gadu. Apelācijas instances tiesa atzīst, ka tikai šāds soda veids visefektīvāk sasniegs Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi- aizsargās sabiedrības drošību, atjaunos taisnīgumu, sodīs vainīgo personu un resocializēs to, panākot, lai notiesātā un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Krimināllikuma 49.panta otrajā daļā noteikts, ka "tiesa, ievērojot vairākus vainīgā atbildību mīkstinošus apstākļus un vainīgā personību, par [..] sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu var noteikt vieglāka soda veidu, ja attiecīgais noziegums nav [..] saistīts ar narkotisko un psihotropo vielu nelegālo apriti". Apstākļos, kad apsūdzētā /pers. C/ ir izdarījusi trīs noziedzīgus nodarījumus, kas visi saistīti ar narkotisko un psihotropo vielu nelegālo apriti, viņas rīcībā konstatējams tikai viens atbildību mīkstinošs apstāklis, tad, neskatoties uz to, ka lietā iegūtas ziņas par apsūdzētās saslimšanām un ārstu uzstādītām diagnozēm, kas raksturo vainīgo personu, nav tiesiska pamata Krimināllikuma 49. panta pirmās daļas nosacījumu piemērošanai.

Ievērojot to, ka apsūdzētā ir izdarījusi trīs patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tad pamatoti atzīts, ka viņai nosakāms galīgais sods.

Tā kā apsūdzētā /pers. C/ saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešās, ceturtās un piektās daļas nosacījumiem ir izdarījusi vienu sevišķi smagu noziegumu, vienu smaga noziegumu mēģinājumu un vienu mazāk smagu noziegumu, tad atbilstoši Krimināllikuma 50. panta trešās daļas nosacījumiem viņai nosakāms galīgais sods, pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Šādā gadījumā kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, bet ne vairāk kā par pusi no maksimālā soda apmēra vai laika, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

Izvērtējusi izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētās /pers. C/ pausto attieksmi pret izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kā arī lietā esošās ziņas par apsūdzētās veselības stāvokli, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka /pers. C/ nosakāms galīgais sods, izmantojot vislabvēlīgāko sodu saskaitīšanas principu, daļēji saskaitot piespriestos sodus- brīvības atņemšanas veidā uz 5 gadiem 2 mēnešiem un probācijas uzraudzība uz 1 gadu 6 mēnešiem.

Vidzemes apgabaltiesa piekrīt protestā paustajam viedoklim, ka attiecībā pret apsūdzēto /pers. C/ nav piemērojami Krimināllikuma 55.panta nosacījumi par nosacītu notiesāšanu, jo apsūdzētās noziedzīgās darbības divos no trim noziegumiem bija saistītas ar psihotropo vielu nelegālu apriti lielā apmērā, radot būtisku apdraudējumu ne tikai psihotropo vielu aprites jomā, bet arī citu personu veselībai. Tā kā apsūdzētā īsā laika periodā izdarījusi trīs noziedzīgus nodarījumus, kas visi saistīti ar narkotisko un psihotropo vielu nelegālu apriti, apsūdzētās personību raksturojošās ziņas par viņas veselības stāvokli un saistībā ar to piešķirto invaliditāti nav atzīstamas par noteicošiem kritērijiem nosacītas notiesāšanas piemērošanai. Šādos apstākļos, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka nav pamata /pers. C/ notiesāt nosacīti, jo tiesai, ņemot vērā konkrētos noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas apstākļus un apsūdzētās ietekmējamību no citu personu puses, nerodas pārliecība, ka apsūdzētā /pers. C/, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Tā kā apsūdzētā /pers. C/ ir atzīstama par trūcīgu personu, jo lietā iegūtas ziņas, ka viņas vienīgie ienākumi ir invaliditātes pensija, tad Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktu, 368.panta piekto daļu apsūdzētā ir atbrīvojama no samaksas

par zvērinātas advokātes Mirgas Priedītes darbu apelācijas instances tiesā. Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka procesuālie izdevumi 100 EUR apmērā, kas saistīti ar aizstāves darba samaksu apelācijas instances tiesā, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktam, 367. panta pirmās daļas 4. punktam un 368. panta ceturtajai un piektajai daļai sedzami no valsts līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 3. punktu, 565.panta ceturto daļu Vidzemes apgabaltiesa

nosprieda:

Atcelt Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 4.oktobra spriedumu daļā par /pers. C/ pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas noteikto sodu un saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu noteikto galīgo sodu.

Sodīt /pers. C/ par Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu noteikt /pers. C/ galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus – brīvības atņemšanu uz 5 gadiem 2 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu 6 mēnešiem.

Nepiemērot /pers. C/ drošības līdzekli.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Atbrīvot /pers. C/ no procesuālo izdevumu samaksas.

Procesuālos izdevumus 100 EUR, samaksu par aizstāves sniegto juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā, segt no valsts līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574. vai 575. pantā norādīto iemeslu dēļ, 10 dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas iesniedzot kasācijas sūdzību (kasācijas protestu) Vidzemes apgabaltiesā.

Pilns spriedums būs pieejams Vidzemes apgabaltiesas kancelejā 2020. gada 27. janvārī pēc plkst. 15.00.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja E.Driba

Tiesnese G.G.Kukaine

Tiesnese G.Krieviņa